

سەرنجىك لەسەر بەياننامەي "نا بۇ ئالاى فاشىزم لە كوردىستان" لە لايەن سايىتى دەنگەكان

يوسف بەكر

ئەوهى جى ي سەرنجە سايىتى دەنگەكان لەكتى بلاوكىرىنى وەي بەياننامەكەيان لەسەر ئەم بابەتە بە هىچ جۈرىك خۆى نادە لە كەنارى راستى و نەينىيەكان و ھۆكارە مادىيەكانى ئەم راگەياندەنى سەرۋىكى حومەتى كوردىستان لەم كاتەدا. دىارە ئەم جۈرەش لە راگەياندەن و بەياننامە بىچگە لە خزمەت گەياندەن بەو ئامانجە سىاسيائىنى كوردىيە نەخشەي بۇ دارپىزراوه، ھېچى تر پاشكەوت ناكات.

حومەتى ھەريمى كوردىستان وەك رېيىمىتى سەرمایىه دارى نەخشەكەي ئەوهى كە "كىشەي ئالا" بىتتە ئامرازىك بۇ گورىنى ئاراستەي شەپۇلى نارەزايىيەكانى خەلکى كوردىستان.

ئەم نارەزايەتىانە لە سەرەتاي مانگى ئاب بە وىنهى پىكىدادانى راستە و خۆى خەلک و ھىزەكانى ناوخۆى حومەتى ھەريم دەركەوت. بەلام لە ئىستا و لەم ھەل و مەرجە دا، ئەم بىزۇوتەنە وەي نارەزايەتى يە بە وىنهى چاودەرۇانكىرىنى خەلک خۇدەنۇيىنى كە حومەتى ھەريم وەلام بە كىشە داواكارييەكانى بىتتە وە.

حومەتى ھەريم لە قەيرانىيىكى سىاسيى و ئىدارى قوللۇ نغۇرۇ بۇوه. ئەمروقش لە ھەموو كات زىاتر لەمیزۇوو راگەياندەنەدا، بەرnamەي پادىق و كەنالەكانى تەلەفزيونىيان بەرادەيەكى بى وىنه بۇ چارەسەرگەردنى ئەم قەيرانە تەرخان كردۇوە. وەلامى زۆربەي كاربەدەستان تائىستاش بۇ چارەسەرى ئەم قەيرانە كە بە پى ئەتكىنەنە كەنداشەنە دەرددەكەۋى ئەوهى كە پەلە بىكى ئەخشەي ئابۇورى ئەمرىكا بۇ عئراق كە ئەويش گەشەپى دانى بى وئىنە كەرتى تايىبەتى يەو كەمكەرنە وەي دەورى حومەتە، دىارە كاربەدەستان چاڭ ئەزانى كە چاودەرۇانى چىنى چەسۋاوه ئەوهى كە حومەت چارەسەرى دەست بەجى ئەبى بۇ زۆر كىشەي بىنەرەتى لە نەمۇنەي كىشەي وەك "مەسەلەي سەرەبەخۆيى كوردىستان" و "قەيرانى گەندەلى ئىدارى" و "كىشەي نەبوونى سەرەتايرىن خزمەتگوزارىيە كۆمەلايەتتىيەكان" و "ھەلاوسانى ئابۇورى كە بەرادەي 30% چۆتە سەرەوە" و "كىشەي نايەكسانى و دەركەوتتى دىاردەي ھەزارىيەكى زۆرينى و دەولەمەندى بە شىۋەيەكى ئاشكراو زەق لە كۆمەلدا" و "نېگەرانى خەلک لە نەخشەكانى ئەمەرىكا و سىاسەتە كەن سەبارەت بەپەيوەستكىرىنى نىخى كالا بە نىخى بازارى جىهانى و سەرمایىه دارى پىشوازى لى ئەكەن سەبارەت بەپەيوەستكىرىنى نىخى كالا بە نىخى بازارى جىهانى داسەپاندەنى ياسايى كارىك بەسەر كۆمپانىا كانى ئىرە كە بەرزەوەندى كۆمپانىا مۇنۇپۇلى جىهانى ئەپارىزى كە يەكى لە پاشكەوتە كانى بىيارى دەركەرنى زمارەيەكى زۇرى كرىكارانى كارگەي

چیمه‌نتوی تاسلوچه بمو و هئم‌هش بمو هموی مانگرتنی 27 نهیول له کارگه‌که و ته‌قه‌کردن له کریکاران.

چاره‌سه‌رکردنیکی ریشه‌یی هئم قهیرانه و وهلام دامنه‌یی به‌ناره‌زاویه‌تییه جه‌ماوه‌ری یه‌کان له روانگه‌یه کی لوجیکه‌وه ته‌نها له‌وهدا به ته‌نجام هئگات که نه‌ک ته‌نها حکومه‌تی هه‌ریم به‌لکو ته‌واوی بورجوازی له کوردستان دا پیویسته ستراتیجی خویان بگوون و وه له‌یه‌کم هه‌لویستیاندا له‌میانه‌یی هئم پروفسه‌یه‌دا، پیویسته رهخنه‌یه کی تووند له سیسته‌می سیاسی و فیکری و ئیداری خویان بگرن که سه‌ره‌جاوه‌یی بنه‌په‌تی هئم قهیرانه‌یه. دیاره حکومه‌تی هه‌ریم و ده‌سه‌لاتدارانی سیاسی کوردی نه‌هئم لیه‌اتوویی یه‌یان هه‌یه نه ئاماذه‌یی گورینی ستراتیجی خویان چونکه مالویرانی و پاشه‌کشی‌ی سیاسی خویانی له دوایه. هر وهک چون گرتنی دوو سه‌ربازی ئیسرائیلی کرایه همویه ک بوش‌ریکی ئیمپریالیستی دزی لوینان که سالیک له‌مه‌وبه‌ر نه‌خشه‌ی بوش‌کیشرابوو... ئاووه‌هاش له هه‌ل و مه‌رجی ئیستادا حکومه‌تی هه‌ریم فایلی ئالای عیراق که ده‌میکه کیشی له‌سه‌ره دینیتله پیش‌وه بو هه‌وهی ناره‌زاویه‌تییه کانی خه‌لکی کوردستان دزی حکومه‌تی به‌لاری دا به‌ریت. ئیتر نه‌خشه‌که هه‌وهی که خه‌لکی ناره‌زا و زه‌حمه‌تکیشی کوردستان بگه‌یه‌نی بهم ئایدیا‌یاه: که هه‌کاره‌کانی نایه‌کسانی و زه‌حمه‌تکیشی ژیانی زورینه‌ی خه‌لکی کوردستان، حکومه‌تی مه‌ركه‌زی به‌غدا‌یاه نه‌ک حکومه‌تی هه‌ریم. شه‌پی ئالا شه‌ریکه بوش‌رقا‌لکردن و گه‌رانه‌وهی هیزی خه‌لک و کیشانه‌وهیان بوش‌زیر رکیفی سیاسه‌ته‌کانی ناسیونالیستی کوردی: سیاسه‌تیک که ماوه‌یی چه‌ند مانگیک ده‌بیت، له‌شه‌ریکی نه‌ینی و بی ده‌نگدایه له‌گه‌ل حکومه‌تی مه‌ركه‌زیدا له‌سه‌ره مه‌سه‌له‌ی کونترولکردنی زیاتری داهاتی نه‌وت له ناوچه‌کانی ژیر ده‌سه‌لاتیدا.

به‌پی‌رپورتی 17 ئابی رۆژنامه‌ی ریسۆرس ئینفیستر، حکومه‌تی هه‌ریم پیش‌نووسی یه‌که‌مین یاسای نه‌وتی دارشتووه و به نیازه له‌م مانگه‌دا له په‌رله‌مان ره‌زامه‌ندی له‌سه‌ره بدریت. به پی‌ی ئه‌و رۆژنامه‌یه یاسای تازه ته‌واوی ده‌سه‌لات و داهاتی پروژه‌کانی نه‌وت ده‌داده ده‌ست حکومه‌تی هه‌ریم. به‌پی یاسای ئیستا هئم ده‌سه‌لاته به‌ته‌واوی له ژیر رکیفی حکومه‌تی مه‌ركه‌زی به‌غدادایه.

بیگمان ستراتیجی بورجوازی کوردی له هیچ کاتیکدا هه‌ولی نه‌داوه پیچه‌وانه‌ی ستراتیجی سیاسه‌ته‌کانی ده‌ره‌وهی هئمه‌ریکا بیت که هه‌تا ئیستاش له‌گه‌ل مانه‌وهی چواچیووه‌ی ده‌سه‌لاتی به‌غدا‌یاه له کوردستاندا... به‌لام هه‌وهی که بورجوازی کوردی وا لیده‌کات سنگ ده‌رپه‌رینی و به جورئه‌ته‌وه هه‌ره‌شه و دژایه‌تی حکومه‌تی مه‌ركه‌زی "حکومه‌تی مالکی" بکات له‌م کاته‌دا و ته‌نانه‌ت سه‌رۆکی حکومه‌تی هه‌ریم ده‌سه‌لاتدارانی به‌غدا به‌وه تاوانبار بکات که داهاتی کوردستانیان دزیوه، سه‌رچاوه‌که‌ی له‌ویوه هاتووه که حکومه‌تی جورج بوشیش نیگه‌رانه له حکومه‌تی مالکی و باشیش‌هه‌یه سه‌باردت به "رژیم گورانیکی تر له عیراق" دا..... رۆژنامه‌ی نیویک تایمز له رۆژی 16 ئاب دا به دریزی باسی کۆبوونه‌وهیه کی نه‌ینی گه‌وره به‌رپرسیارانی هئمه‌ریکا ئه‌کات به ئاماذه‌بونی سه‌رۆکی هئمه‌ریکا. له‌م کۆبوونه‌وهیه دا جۆرج بوش به تووندی رهخنه‌ی له حکومه‌تی مالکی گرتووه له‌وهی نه‌یتوانیوه به‌رژه‌وهندیه‌کانی هئمه‌ریکا بپاریزی. هر به‌پی‌ی

ئەو رۆژنامە يە گەورە بەرپرسىارانى ئەمەرىيکى پىشىبىنى ئەوە ئەكەن كە تەمەنى ئەم حکومەتە لە چەند مانگىكى تر زىاتر نەخايەنیت. هەروەها حکومەتى مالىكى بەپىرى پاپۇرتى رۆژنامەتى واشنتۇن پۆست لە رۆزى 4 ئەيلولدا، وەفدىكى نارادۇوە بۇ واشنتۇن بە مەبەستى وەرگىرنى وەلامى رەسمى سەبارەت بە يەك پرسىاري ستراتيجى كە : ئايا ئەمەرىيکا بە نيازى ئالوگۇرى رېزىيمە؟.

كەواتە سەير نىيە كە حکومەتى هەرىم ھېرىش ئەكەتە سەر كۆنە ھاوپەيمانەكانى چونكە تىشكى سەوزيان لە (واشەنتن) دوه وەرگرتووە. ستراتيجەكەش ئەوەيە كە بورجوازى كوردى بە سەركوتىرىنى نارەزايەتى يە جەماوەرىيەكان و وە دابىن كەردى ھەل و مەرج و زەمينەي لەبار بۇ پرۆسىسە كەردى سەركەوتوانەي (ئىستىسمار) لە كوردىستان دا ئەتوانن دەورىكى گەورەترييان ھەبىت لە پاراستنى پەرژەوەندى يە ئىمپریالىستى يەكانى ئەمەرىيکا لە عىراق و كوردىستان دا.

لىرىھە، راگەياندى شەپى ئالا پىّويسىتىيەكى مىزۈوبى سەرمایەدارانە و وە ھىچ سوود و دەسكەوتىكى نايىت بۇ خەلکى زەممەتكىش چونكە لە بىناغەدا پارىزەرەي ھەمان ئەو ھەل و مەرجە قىزەوونەيە كە خەلکى كوردىستان لە كەلارو دەربەندەوە تا ئەگاتە دەھۆك لى ئى نارازىيى.....

دەستنيشان نەكەن ئەم راستيانە لە باسى كېشە ئالا، ھەر وەكۇ لە بەياننامەي سايىتى دەنگەكان هاتووە، بەداخەوە وادەرەتكەۋى كە خزمەت بە نەخشە و پىلانەكانى حکومەتى هەرىم بکات كە مەبەستى زىاتر پاشەكشى پىكىرىنى نەكارەزايەتىيىمە جەماوەرىيەكان نەكارەزايەتىيىمە كە سايىتى دەنگەكان ھەولىكى بەرين و بەرچاوى گىپراوە بۇ چۈونە پىشەوە و بەھېز كەردى.